

***Πρακτικές Τιμολόγησης και
Κοστολόγησης Τεχνικών Έργων***

*Τα βασικά χαρακτηριστικά
του συστήματος τιμολόγησης – κοστολόγησης έργων
της Γερμανίας
και ο ρόλος των εμπλεκομένων φορέων*

**Ομιλία Προέδρου ΣΑΤΕ
κ. Μιχαήλ Αλέπη**

Με μεγάλη μου χαρά, εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΑΤΕ, σας υποδέχομαι στη σημερινή μας εκδήλωση και σας ευχαριστώ για την ανταπόκρισή σας. Ένα ευχαριστώ οφείλω ακόμα να απευθύνω από τη θέση αυτή και προς τους φορείς, το ΤΕΕ, τον ΕΛΟΤ και τις Εργοληπτικές Οργανώσεις, που πραγματικά αγκάλιασαν την πρωτοβουλία μας αυτή.

Η ημερίδα μας επιθυμούμε να δώσει λύση στα πολλαπλά και σύνθετα προβλήματα που έχουν να κάνουν με την έλλειψη ορθής τιμολόγησης των εργασιών των Δημοσίων Έργων στην χώρα μας. Είναι ένας τομέας που, λόγω εφαρμογής αναποτελεσματικών πολιτικών, τα τελευταία χρόνια έχει μείνει πίσω.

Με την έννοια των Αναλυτικών Τιμολογίων και μάλιστα των Τιμολογίων Δημοσίων Έργων, έχουν ανθρωθεί γενεές μηχανικών και έχει περάσει στη συνείδηση όλων των ασχολουμένων με την παραγωγή των Έργων, ως η βάση αναφοράς για την καλή εκτέλεση των επί μέρους εργασιών ενός έργου και κατ' επέκταση, της ολοκλήρωσής του και απόδοσής του στο κοινωνικό σύνολο.

Εμείς, ως ΣΑΤΕ, αναλάβαμε την πρωτοβουλία αυτή και παρά τις όποιες δυσκολίες, κατορθώσαμε να μελετήσουμε σε βάθος και έκταση το υπό συζήτηση θέμα και σήμερα είμαστε σε θέση να διακρίνουμε λύσεις, ενστερνιζόμενοι πρακτικές από την πλούσια ευρωπαϊκή εμπειρία και γνώση. Ετσι πιστεύουμε ότι συμβάλλουμε, ώστε να δρομολογηθούν εξελίξεις στον τομέα αυτό, στο άμεσο μέλλον, με απόλυτη συνεργασία και συναντίληψη των συναρμοδίων φορέων.

Ιστορικά, η έννοια των Αναλυτικών Τιμολογίων Δημοσίων Έργων είναι γνωστή πιστεύω σ' όλους μας και γι' αυτό δεν θα επιμείνω ιδιαίτερα σε λεπτομέρειες.

Από τα μέσα της 10ετίας του '70, οπότε και θέσπισε το καθ' ύλην αρμόδιο ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ μία πλήρη σειρά τέτοιων τιμολογίων για τα έργα Οδοποιίας, Υδραυλικά, Λιμενικά και Οικοδομικά, μόνο το 1994 έγινε μία μερική αναθεώρηση των τιμολογίων Οδοποιίας. Η μη επικαιροποίηση έκτοτε των τιμολογίων αυτών και ο μη εμπλουτισμός τους με νέες εργασίες, νέα υλικά, νέες μεθόδους αποδυνάμωσε την ισχύ τους.

Και ενώ όλος ο τεχνικός κόσμος περίμενε να καρποφορήσουν οι επί έτη προσπάθειες των φορέων, που η Πολιτεία είχε εμπλέξει προκειμένου να αποκτήσουμε τα σύγχρονα αυτά αναλυτικά τιμολόγια γενικής εφαρμογής για όλη την χώρα.....μας προέκυψαν τα **ασαφή**, περιγραφικά τιμολόγια-τιμοκατάλογοι που ισχύουν τώρα.

Δεν θα αναφερθώ στα προβλήματα που δημιούργησαν ή που δεν έλυσαν αυτά τα τιμολόγια. Ενα μόνο θα πω ότι η καταστροφική ανεπάρκειά τους και η φωνή «δεν πάει άλλο» των συναδέλφων, μας έκαναν να προβληματιστούμε πολύ και να

τολήσουμε να αναλάβουμε την πρωτοβουλία αυτή για την οποία και αισθανόμαστε ως Διοίκηση του ΣΑΤΕ υπερήφανοι....

Δουλέψαμε συλλογικά, μεθοδευμένα και με συντονισμένες ενέργειες και διερευνητικά ταξίδια στην Ευρώπη (Βιέννη-Δρέσδη), κατορθώσαμε να συλλέξουμε ενδιαφέροντα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά στη συνέχεια τα μελετήσαμε επισταμένως, έτσι ώστε να πεισθούμε ότι μπορούν να υιοθετηθούν στα βασικά τους σημεία και από την χώρα μας.

Προς τούτο, είχαμε ενεργό συμπαράσταση και βοήθεια τόσο από τον ΕΛΟΤ και το Ελληνογερμανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, όσο και από το Γερμανικό Ινστιτούτο Τυποποίησης (DIN) και το Γραφείο DBD, στο εταιρικό σχήμα του οποίου συμμετέχει και το DIN.

Φυσικά μιλάμε για το γερμανικό σύστημα “STLB-Bau,XML,DBD” τιμολόγησης και κοστολόγησης Τεχνικών Έργων, με τη χρήση τυποποιημένων περιγραφικών άρθρων και αντίστοιχων αναλύσεων τιμών, το οποίο και θα παρουσιαστεί στη συνέχεια λεπτομερώς.

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η ανάδειξη της αναγκαιότητας υιοθέτησης ενός ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Τεχνικών Έργων, εναρμονισμένου με τις ευρωπαϊκές πρακτικές και την ευρωπαϊκή **τυποποίηση**, πιστεύω ότι αποτελεί θέμα ουσίας και ύπαρξης για όλους μας. Επομένως, απαιτεί κατ’ αρχήν αποδοχή και συνέχιση της προσπάθειάς μας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς έτσι ώστε, μετά από αρκετή δουλειά, να διαμορφωθεί ένα κοινό σχέδιο δράσης για την περαιτέρω προώθηση μιας βιώσιμης και ρεαλιστικής λύσης, νομοθετικά κατοχυρωμένης και εφαρμόσιμης μακροπρόθεσμα.

Θα επιχειρήσω επιγραμματικά και μόνο να σας δώσω μια «πρώτη γεύση» της δυνατότητας μεταφοράς και χρήσης και στη χώρα μας, ενός συστήματος Τιμολόγησης και Κοστολόγησης των Τεχνικών Έργων, όπως το παρουσιαζόμενο, που έχει υιοθετηθεί από τις Δημόσιες Αρχές της Γερμανίας και το οποίο είναι αποδεκτό για να διέπει όλες τις Δημόσιες Συμβάσεις. Από τις επαφές λοιπόν της αποστολής που μετέβη στο εξωτερικό και διερεύνησε τις δυνατότητες μεταφοράς και στη χώρα μας ενός αναλόγου συστήματος Τιμολόγησης και Κοστολόγησης, έγινε σαφές ότι:

- Το σύστημα «STLB-Bau, XML,DBD» της Γερμανίας, στηρίζεται σε συγκεκριμένες τυποποιημένες αρχές, κανόνες και μεθοδολογία που

διατυπώνονται τόσο σε κατευθυντήριες οδηγίες, όσο και σε εθνικά πρότυπα (DIN).

- Σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν υπάρχει ανάλογο παράδειγμα τόσο προωθημένης τυποποίησης και χρήσης εξελιγμένων τεχνικών για τη διαχείριση των Τυποποιημένων Άρθρων Τιμολόγησης Τεχνικών Εργων (TATTE), την κατάρτιση τιμολογίων και προϋπολογισμών και την κοστολόγηση των έργων.
- Επίσης δεν υπάρχει ανάλογο παράδειγμα της δυνατότητας αυτόματης επιλογής άρθρων και κατάρτισης του τιμολογίου εργασιών που αντιστοιχούν σε ένα επιμέρους οικοδομικό στοιχείο (π.χ Φέρων Οργανισμός, στέγη, κλπ) ή σε ένα επιμέρους τμήμα έργου (π.χ κλάδος δικτύου ομβρίων κλπ.)
- Η εταιρική σύμπραξη του Εθνικού Οργανισμού Τυποποίησης (DIN) με τον ιδιωτικό φορέα (Dr. Schiller & Partner GmbH) για την μηχανογραφική υποστήριξη, την διαχείριση των ηλεκτρονικών βάσεων και την εμπορική εκμετάλλευση των βιβλιοθηκών TATTE, διασφαλίζει μία μεγάλη αποτελεσματικότητα στην τεχνική υποστήριξη του συστήματος, αλλά και ευελιξία σε συνεργασίες.
- Το DIN προωθεί την καθιέρωση του Γερμανικού συστήματος (ως προς την δομή των βάσεων δεδομένων και τον κώδικα ανταλλαγής στοιχείων) σε ευρωπαϊκό επίπεδο (CEN).
- Υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον και πολύ καλή διάθεση από την πλευρά του DIN για την μεταφορά και τη λειτουργία του συστήματος στην Ελλάδα.
- Για όλα τα τυποποιημένα άρθρα που περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του γερμανικού συστήματος υπάρχει ενδεικτική, τρέχουσα τιμή μονάδας που προκύπτει από αντίστοιχη ανάλυση τιμής.

Από τους εκπροσώπους του DIN έγινε σαφές ότι το εγχείρημα αυτό θα πρέπει να γίνει οπωσδήποτε με τη σύμπραξη και του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

Επίσης έγινε σαφές ότι σε περίπτωση απόφασης μεταφοράς του συστήματος θα πρέπει να σχηματοποιηθεί ο «Βασικός Εντολέας» από την ελληνική πλευρά και να διασφαλιστεί η αποδοχή του συστήματος από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Δεν θα επεκταθώ ακόμα περισσότερο σε περιγραφή όλων των στοιχείων, τα οποία άλλωστε και θα αναλυθούν στις επί μέρους εισηγήσεις και ενότητες της Ημερίδας μας.

Συνάδελφοι,

Εμείς ως Διοίκηση του ΣΑΤΕ **τολμήσαμε**, η αρχή έγινε, σύσταση και προτροπή προς όλους σας είναι να συνεχισθεί η προσπάθεια από κοινού και με επιταχυνόμενους ρυθμούς. Αλλωστε, τα περιθώρια έχουν στενέψει επικίνδυνα και κάθε ολιγωρία θα χειροτερεύσει την ήδη άσχημη κατάσταση. Με συγκερασμό απόψεων και θέσεων να φθάσουμε στο τέλος της Ημερίδας, στη σύσταση μιας Κοινής Ομάδας που θα μπορέσει να αξιολογήσει και να κάνει πραγματικότητα την όλη προσπάθεια. Η δική μας συνεισφορά είναι δεδομένη.

Θα μας βρεί όμως αντίθετους κάθε προσπάθεια αναβολής, μη συνέχειας ή ενταφιασμού αυτού του εγχειρήματος. Κανένα επιχείρημα δεν μπορεί να γίνει δεκτό σε μία τέτοια λογική την στιγμή που ένας κλάδος βρίσκεται στα πρόθυρα της κατάρρευσης και ένας σημαντικός λόγος γι' αυτό είναι η ανυπαρξία σύγχρονων αναλυτικών τιμολογίων.

Σας ευχαριστώ.